

LIETUVOS – NORVEGIJOS DVIŠALĖ PREKYBA

2021 m. balandžio 14 d.

I. Norvegijos ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausi Norvegijos ekonomikos sektoriai pagal sukuriamą pridėtinę vertę 2020 m. buvo kasyba ir karjerų eksploatavimas (12%), sveikatos priežiūra ir socialinis darbas (12%), didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių remontas (8,7%), nekilnojamojo turto operacijos (8,2%), viešasis administravimas, gynyba; socialinis draudimas (7,6%) ir apdirbamoji gamyba (7,6%).

2020 m. Norvegijos prekių eksportas siekė 73 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė 74% Norvegijos prekių eksporto (į Jungtinę Karalystę – 18%, Vokietiją – 12%, Švediją – 9,9%), o iš ES nepriklausančių šalių 7,8% eksporto vertės tenka Kinijai, 4,0% – JAV ir 1,7% – P. Korėjai.

2020 m. Norvegijos importas siekė 71 mlrd. EUR ir 60% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Vokietijos – 11%, Švedijos – 11%, Jungtinės Karalystės – 5,4%), o iš ES nepriklausančių šalių – 12% importo atvežama iš Kinijos, 6,8% – JAV, 2,5% – Kanados.

Šaltiniai: Eurostat, ICT Trade Map.

II. Lietuvos ir Norvegijos dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Norvegijos pagrindiniai rodikliai 2018-2020 m.

	2018		2019		2020	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	2.8 %	12	2.8 %	12	3.0 %	12
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	4.0 %	9	4.1 %	10	4.5 %	8
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	0.8 %	20	0.8 %	20	0.7 %	22
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	1.4 %	20	1.3 %	20	1.4 %	20
Paslaugos						
	2018		2019		2020	
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	3.4 %	11	3.5 %	10	3.5 %	10
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	3.5 %	10	2.9 %	12	2.4 %	14

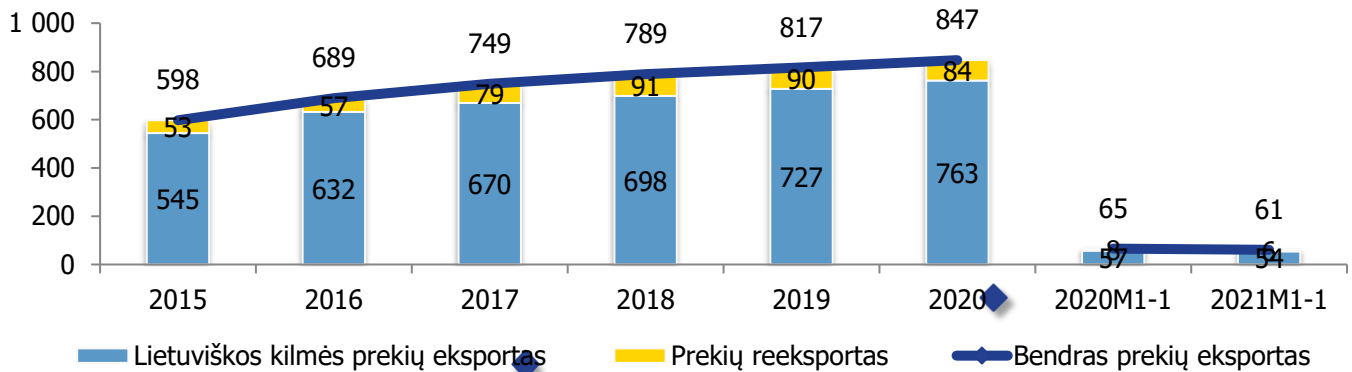
Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

III. Prekyba prekėmis

2020 m. Norvegija buvo 12-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 3,0% (847 mln. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 90% Lietuvos prekių eksporto į Norvegiją 2020 m. sudarė lietuviškos kilmės prekių eksportas, o likusią dalį (10%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2019 m. Lietuvos prekių eksportas į Norvegiją padidėjo 3,7%, daugiausiai dėl aliuminio ir aliuminio dirbinių eksporto didėjimo. Per

2021 m. sausio mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į Norvegiją palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu mažėjo 6,9% arba 4,5 mln. EUR.

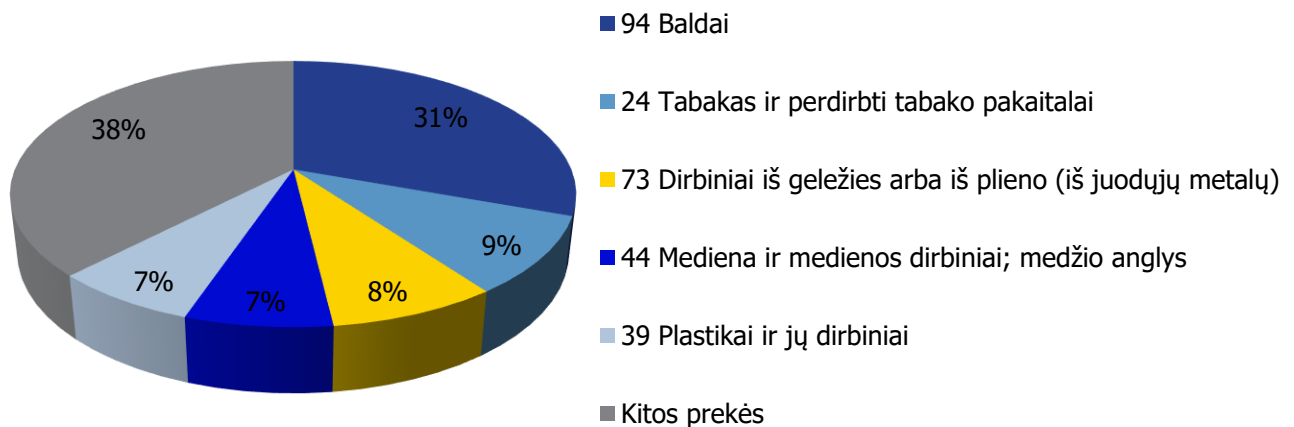
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Norvegiją, 2015-2021 m. sausio mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Norvegija 2020 m. buvo 8-a didžiausia eksporto rinka, kuriai teko 4,5% (763 mln. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Norvegiją eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė baldai – 31% arba 233 mln. EUR (3-a didžiausia eksporto rinka), tabakas – 9,4% arba 72 mln. EUR (6-a didžiausia eksporto rinka), dirbiniai iš geležies arba iš plieno (iš juodųjų metalų) – 8,2% arba 62 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka), mediena ir medienos dirbiniai; medžio anglis – 7,1% arba 54 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka), plastikai ir jų dirbiniai – 7% arba 54 mln. EUR (7-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2019 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į Norvegiją padidėjo 4,9% arba 36 mln. EUR. Labiausiai didėjimą lėmė aliuminis ir aliuminio dirbiniai. Per 2021 m. sausio mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Norvegiją palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu mažėjo 5,1% arba 2,9 mln. EUR.

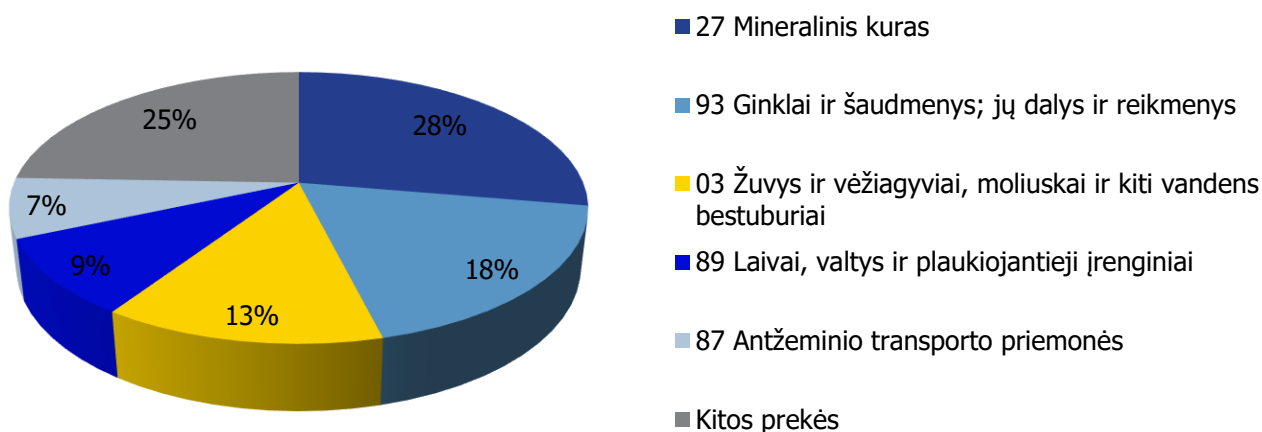
2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Norvegiją struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2020 m. Norvegija buvo 20-a didžiausia Lietuvos prekių importo rinka ir jai teko 1,4% (392 mln. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Norvegijos 2020 m. daugiausia importuota mineralinio kuro – 28% arba 108 mln. EUR (7-a didžiausia importo rinka), ginklų ir šaudmenų – 18% arba 72 mln. EUR (1-a didžiausia importo rinka), žuvų ir vėžiagyvių – 13% arba 52 mln. EUR (2-a didžiausia importo rinka), laivų, valčių ir plaukiojančių įrenginių – 9,1% arba 36 mln. EUR (1-a didžiausia importo rinka). Palyginti su 2019 m. prekių importas iš Norvegijos sumažėjo 8,8%.

3 pav. Lietuvos importo iš Norvegijos struktūra 2020 m.

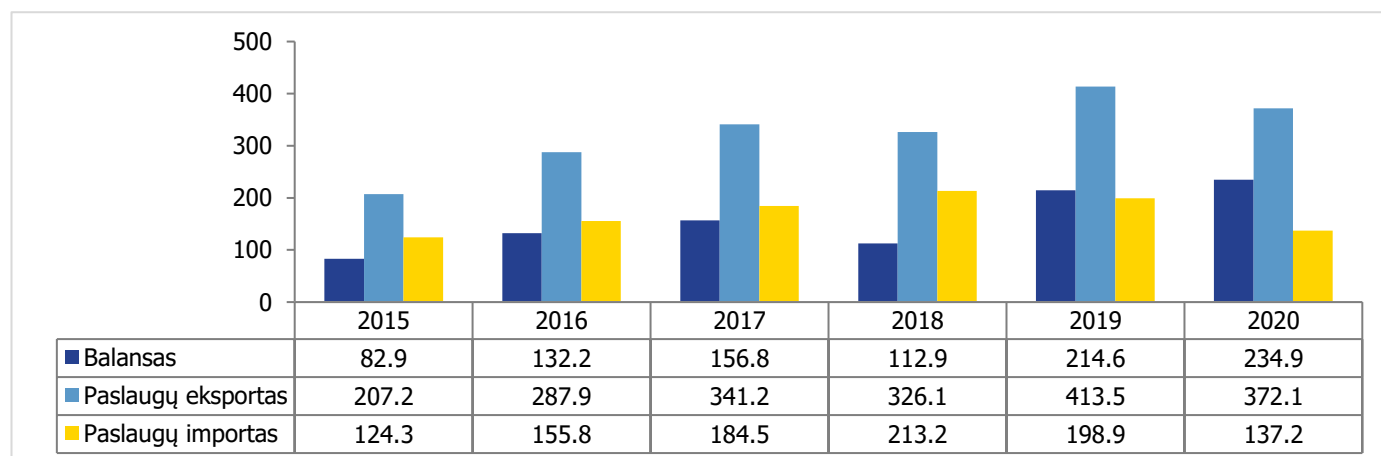

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. Prekyba paslaugomis

2020 m. Norvegija buvo 10-a didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 3,5% (372 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Norvegijos siekė 137 mln. EUR, tai sudarė 2,4% viso Lietuvos paslaugų importo 2020 m., o Norvegija buvo 14-a didžiausia tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

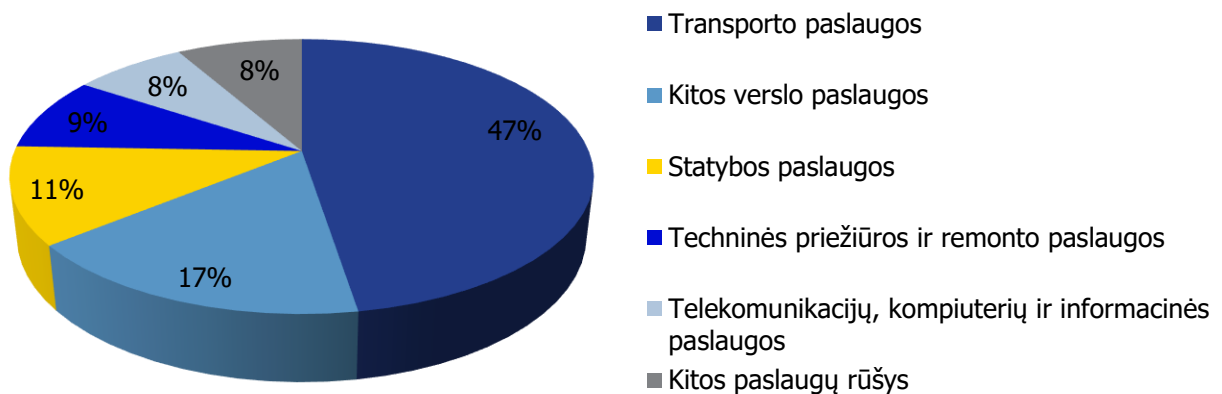
4 pav. Lietuvos ir Norvegijos užsienio prekyba (paslaugos) 2015-2020 mln. EUR

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš Lietuvos į Norvegiją daugiausia buvo eksportuota transporto paslaugų – 47% arba 176 mln. EUR (14-a didžiausia eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 17% arba 62 mln. EUR (9-a didžiausia eksporto rinka), statybos paslaugų – 11% arba 43 mln. EUR (3-a didžiausia eksporto rinka), techninės priežiūros ir remonto paslaugų – 8,7% arba 32 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 7,4% arba 28 mln. EUR (9-a didžiausia eksporto rinka). Per 2020 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į Norvegijos rinką sumažėjo 10% iki 372 mln. EUR.

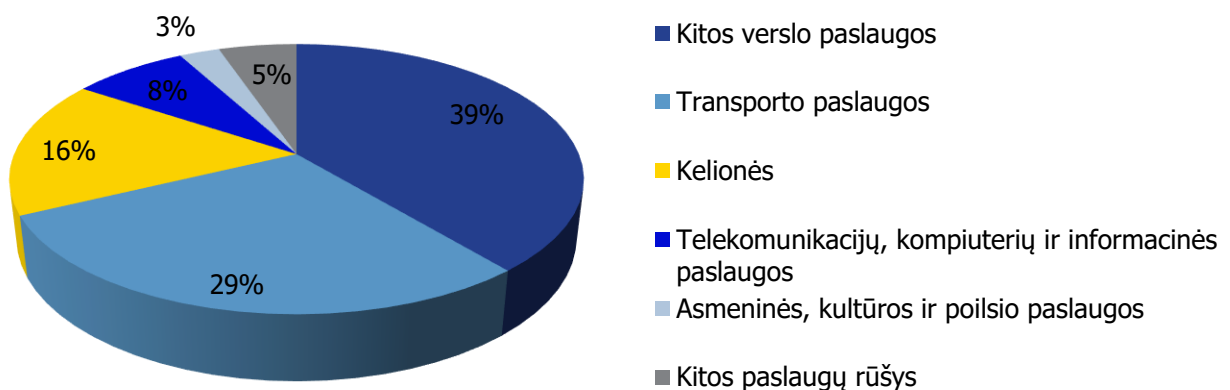
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Norvegiją struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš Norvegijos į Lietuvą daugiausiai buvo importuota kitų verslo paslaugų – 39% arba 53 mln. EUR (9-a didžiausia importo tiekėja), transporto paslaugų – 29% arba 40 mln. EUR (18-a didžiausia importo tiekėja), kelionių – 16% arba 23 mln. EUR (5-a didžiausia importo tiekėja), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 7,7% arba 11 mln. EUR (14-a didžiausia importo tiekėja), asmeninės, kultūros ir poilsio paslaugų – 2,7% arba 3,7 mln. EUR (4-a didžiausia importo tiekėja). Per 2020 m. paslaugų importo vertė iš Norvegijos sumažėjo 31% iki 137 mln. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Norvegijos struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta apie 920 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Norvegijos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Norvegiją yra šie: mašinos ir įrengimai, tekstilės gaminiai, chemijos pramonės produktai ir maisto produktai.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Norvegijos rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	920
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	113
Tekstilės gaminių gamyba	99
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	97
Maisto produktų gamyba	78
Pagrindinių metalų gamyba	55
Drabužių siuvimas (gamyba)	51
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	46
Elektros įrangos gamyba	43
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	42
Augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla	41
Kitos	255

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.